

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp

Invoeren nieuwe wijze van vergaderen

Beslispunt(en)

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de nieuwe wijze van vergaderen zoals verwoord in de notitie "Werkwijze vergaderen in Eijsden-Margraten (bijlage 1) en de bijbehorende tijdsplanning (bijlage 2);

Toelichting

Aanleiding

Het is belangrijk om te kiezen voor een vergaderstructuur die past bij de lokale context. Sinds de fusie (2011) vergaderde de gemeenteraad van Eijsden-Margraten volgens het traditionele vergadermodel met (drie) raadscommissies. Dat was een logisch vervolg op de twee vergadermodellen zoals de voormalige gemeenten Eijsden en Margraten hanteerden.

In 2019 werd de wens uitgesproken om dit vergaderstelsel aan te passen. Onvrede op allerlei onderdelen van dat vergaderstelsel was een belangrijke reden. Anderzijds was er behoefte om bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie actief op te pakken. De griffie, in samenwerking met de voorzitter van de raad, hebben in korte tijd diverse modellen bekeken, onderzocht en hierover van gedachten gewisseld met griffiers van omliggende gemeenten. Het vergadermodel volgens de BOB structuur was daar het resultaat van. In de loop van de tijd is ook aan dit model geschaafd en bijgestuurd. Ook moest, als gevolg van Corona, de werkwijze op onderdelen worden veranderd.

Ondanks alle aanpassingen bleef de behoefte bestaan op zoek te gaan naar een nog beter passend model voor Eijsden-Margraten. De griffie werd daarom gevraagd kritisch te kijken naar mogelijkheden om voor de volgende vraagstukken / knelpunten een antwoord / oplossing te vinden:

- Het (beter) positioneren van de collegeleden.
- Het beter kunnen reguleren van de spreektijden.
- Vereenvoudigen van de vergaderplanning middels het aanwijzen van een vaste vergaderdag (de dinsdag) voor alle vergaderingen en bijeenkomsten van de raad
- De mogelijkheid onderzoeken of vergaderingen parallel aan elkaar kunnen plaatsvinden.
- Vergadercycli ná elkaar te laten verlopen, dus zonder overlap.
- Onderzoeken of verder bijschaven van het BOB model nog kan, of dat overstappen op een andere werkwijze wenselijk is.

Naar aanleiding van een studie naar de vergadermodellen die Eijsden-Margraten tot nu toe hanteerde, de gebruikerservaringen daaromtrent, diverse vergadermodellen in Nederland, gesprekken met de

voorzitter van de raad, gesprekken met het presidium, gesprekken met lijsttrekkers (in verkiezingstijd in plaats van de fractievoorzitters) en gesprekken met de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing, is de notitie 'Werkwijze vergaderen in Eijdsen-Margraten' tot stand gekomen. Ook in het overdrachtsdocument wordt naar de notitie verwezen. Daarin is in grote lijnen een eerste aanzet geschetst van een nieuwe vergaderpraktijk.

Motivering

Bij het inrichten van een vergadermodel is het van belang na te gaan of partijen (de deelnemers aan een vergadering) bereid zijn om politieke keuzes expliciet te benoemen en of zij bereid zijn dáár ook het politieke debat op te richten. Vervolgens kan worden nagegaan in wat voor vergaderorde deze politieke keuzes bespreekbaar worden gemaakt.

Effectief vergaderen vereist dat partijen binnen de raad - maar ook raad en college - hun samenspel vorm kunnen geven vanuit de gedachte van 'eenheid in verscheidenheid'. Een ordentelijke vergaderpraktijk ontstaat niet vanzelf. Het vraagt organisatie en regie om het democratische proces goed te (onder)houden. Het is een werkproces waarbij burgers, maatschappelijke instellingen, politici, bestuurders, en ambtenaren zich betrokken voelen en betrokken zijn en waarvan het succes of falen door een grote diversiteit aan factoren wordt bepaald.

In de praktijk worden de goedbedoelde motieven om een vergaderwijze te verbeteren, niet altijd nageleefd, omdat er onder de generieke verandermotieven vaak onderliggende individuele of partijpolitieke doelen zijn, die soms meewerken en soms tegenwerken. Het zijn motieven die meestal pas bij nadere beschouwing aan het licht komen. De onderliggende motieven kunnen worden verklaard uit de visie(s) van de rol van het raadslid. Wanneer onvoldoende rekening wordt gehouden met deze en andere onderliggende motieven, zal - ongeacht welke model wordt afgesproken - het nieuwe vergadermodel geen succes worden.

De inrichting

Een goed vergadermodel is er een die rekening houdt met bovenstaande gevoeligheden, maar ook met een aantal praktische randvoorwaarden. Verder dienen de ervaringen met het oorspronkelijke vergadermodel van Eijdsen-Margraten, de gewenste aanpassingen die daarop volgden en de ervaringen met het meest recente vergadermodel als input voor het nieuwe model.

Sinds het opstellen van de notitie hebben gesprekken plaatsgevonden en zijn ideeën bij diverse gremia opgehaald. Dit alles leidt tot een uitwerking die in de notitie 'Werkwijze vergaderen in Eijdsen-Margraten' geschetst wordt.

Gevolgen

Toelichting en verantwoording

Bij het nadenken over vergaderpraktijken moet worden overwogen hoe politieke keuzes bespreekbaar gemaakt worden en hoe over de keuzes verantwoording wordt afgelegd. Een nieuw vergadermodel betekent niet automatisch verbetering. De aanleiding om te veranderen moet duidelijk (voelbaar) zijn. Uitgesproken is dat het invoeren van een nieuw vergadermodel met vallen en opstaan gepaard gaat. Uit evaluaties moet blijken of het nodig is, op onderdelen bij te sturen of aan te passen.

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

Voor het invoeren van de nieuwe werkwijze vergaderen in Eijdsen-Margraten zijn geen financiële middelen nodig.

Planning, uitvoering en evaluatie

Zodra de notitie is vastgesteld, zal de griffie alle maatregelen nemen om de nieuwe werkwijze in de eerstvolgende vergadercyclus te kunnen implementeren. Een van de onderdelen is het benoemen van burgerleden en voorzitters van de twee raadsdialogen. Hiervoor wordt een apart raadsvoorstel aan de

raad voorgelegd. Het presidium of een door de raad aangewezen werkgroep, zal met de griffie de nieuwe werkwijze evalueren. De raad is zelf verantwoordelijk voor zijn functioneren en het bewaken en verbeteren van de spelregels. Voor de griffie is een belangrijke rol weggelegd bij het monitoren en evalueren van de nieuwe aanpak. De griffie zelf voelt een hoge verantwoordelijkheid in een goede begeleiding van de raad in dit proces. Als nieuwe spelregels worden ingevoerd, moeten alle actoren elkaar onderling durven aanspreken op de naleving ervan. Dit om terugval in het oude stramien te voorkomen.

Na de vaststelling van de notitie 'Werkwijze vergaderen in Eijsden-Margraten', zal de griffie er voor zorgdragen dat de uitwerking ervan vertaald wordt in het Reglement van orde van de raad. Dit reglement zal dan in de eerstvolgende cyclus aan de raad ter vaststelling worden aangeboden.

Communicatie

Via de diverse communicatiekanalen van de gemeente zal bekend gemaakt worden hoe de nieuwe werkwijze van vergaderingen van de raad er uit gaan zien. Dit zal ruimschoots voor de eerste vergadercyclus plaatsvinden.

Maatschappelijke effecten

Omdat de inspraakmogelijkheden verruimd worden, zal hier bekendheid aan gegeven worden.

Het Presidium van Eijsden-Margraten

De griffier,

De voorzitter,

Mr. M.G.J.A.T. Verbeet

Drs. S.J.M. Cox

RAADSBESLUIT

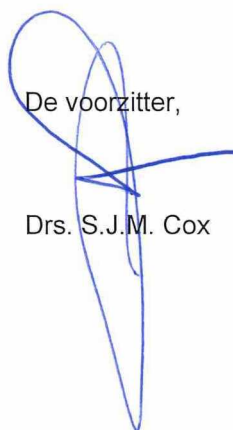
De raad van de gemeente Eijsden-Margraten
gelezen het voorstel van het Presidium;
gelet op de behandeling in de het Presidium;

Besluit:

De nieuwe wijze van vergaderen zoals verwoord in de notitie "Werkwijze vergaderen in Eijsden-Margraten". (bijlage 1) met bijbehorende tijdsplanning (bijlage 2) vast te stellen;

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 juli 2022.

De griffier,
Mr. M.G.J.A.T. Verbeet

De voorzitter,
Drs. S.J.M. Cox

BIJLAGE 1

Werkwijze vergaderen in Eijsden-Margraten

In deze notitie wordt de uitwerking van de nieuwe voorgestelde werkwijze voor vergaderen in Eijsden-Margraten beschreven. De aanleiding, motivering en toelichting staat in het raadsvoorstel beschreven.

De uitwerking

Elke vergadercyclus bestaat minimaal uit een

- Schriftelijke Vragen- en antwoordronde (SVA)
- RaadsDialoog (RD)
- RaadsVergadering (RV)
- Buitengewone RaadsBijeenkomst (BRB)
- Presidiumvergadering (PV) (De agendacommissie (AC), maakt hier onderdeel van uit.)

Presidium

Het presidium fungeert als een vorm van seniorenconvent om vertrouwelijke, politiek gevoelige en urgente zaken te bespreken. Dit overleg vindt plaats op dag 2 in week 0. Het presidium bestaat uit de fractievoorzitters, de voorzitter van de raad, de griffier en de plaatsvervangend griffier. Het presidium komt per cyclus eenmaal bij elkaar. Er kan in urgente gevallen een extra vergadering ingepland worden. Het presidium vervult ook de taak van agendacommissie. In de basis is de voorraadagenda leidend voor dit overleg. Besproken wordt:

- Of er vanuit de raad / het presidium nog onderwerpen aan de agenda worden toegevoegd
- Of de op de voorraadagenda genoemde raadsvoorstellen geagendeerd worden
- In welke volgorde de geplande onderwerpen aan bod komen
- Welke onderwerpen in een BRB moeten worden toegelicht / aan de orde komen
Voor de tweede AC van elke cyclus aanvullend ook nog:
- Of er sprake is van hamerstukken
- Een tijdstabel per agendapunt

Binnen twee dagen nadat de agenda is vastgesteld, worden de agenda en de bijbehorende stukken gepubliceerd in Ibabs (op dag 4 in week 0).

Op dag 3 of 4 van week 3 overlegt de voorzitter van de raad met de twee voorzitters van de Raadsdialogen. Er vindt een (technische) terugkoppeling plaats van de raadsdialogen plaats ten behoeve van een goede voorbereiding van de Raadsvergadering op dag 2 van week 4.

Schriftelijke Vragen- en Antwoordronde (SVA)

Nadat de agenda en de onderliggende stukken worden gepubliceerd, start de SVA. De vragen kunnen door de fracties worden ingediend tot en met dag 4 van week 1. Op basis van de door de agendacommissie vastgestelde agenda, is het in deze fase belangrijk om een goed inzicht te verkrijgen en dus vindt hier informatieoverdracht plaats en worden argumenten geïnventariseerd. De antwoorden op de vragen volgen op dag 3 van week 2. In de tussentijd vindt een collegevergadering plaats, waardoor de mogelijkheid ontstaat een toelichting op de stukken te geven en te reageren op de inbreng van alle indieners.

De Raadsdialoog (RD)

Er zijn twee Raadsdialogen. Een Raadsdialoog Samenleving en een Raadsdialoog Leefomgeving. Deze fysieke vergaderingen vinden plaats op dag 1 en 2 van week 3. Op basis van de onderwerpen wordt een vaste indeling gemaakt worden.

Deelnemers aan de vergadering zijn raadsleden, burgerleden, collegeleden en ambtenaren. De vertegenwoordiging per fractie is in aantallen dezelfde als de vertegenwoordiging (aantal zetels) in de raad. Per fractie is minimaal één raadslid aanwezig. De overige plekken kunnen worden ingevuld door raadsleden of burgerleden. De fractie bepaalt zelf door wie deze plekken worden ingevuld. De griffie ontvangt in alle gevallen vooraf de namen van de deelnemers.

In de Raadsdialoog vindt uitwisseling van argumenten plaats door voor- en tegenstanders van een voorstel in een open discussie of politiek gesprek. Door een dialoog met argumenten voor en tegen neem je elkaar en de burger mee in het afwegingsproces naar een besluit. De focus ligt op de argumenten, niet op de uitkomst. In deze vergadering komen slechts de onderwerpen aan de orde die door de agendacommissie (in het presidium) bepaald zijn op grond van de SVA ronde. Per dialoogvergadering wordt een raadslid aan het begin van de raadsperiode aangewezen als technisch voorzitter. In de Raadsdialoog is ook ruimte voor sprekers gedurende maximaal 5 minuten. De bijdrage van de spreker moet relevant zijn voor de kaderstellende of controlerende taak van de raad. Het recht van inspreken wordt verder in het Reglement van Orde van de raad verankerd.

De Raadsvergadering (RV)

In deze fysieke vergadering waarin besluitvorming plaatsvindt, nemen raadsleden en collegeleden deel. Op de agenda staan alle raadsvoorstellen van die cyclus. De balans wordt opgemaakt en knopen worden doorgehakt na stemverklaringen over amendementen, moties en het voorstel zelf. De vergadering vindt plaats op dag 2 in week 4.

Buitengewone RaadsBijeenkomst (BRB)

In week 1 en 2 kan op maandag of dinsdag een Buitengewone RaadsBijeenkomst (BRB) georganiseerd worden. Indien er sprake is van een werkbezoek, kan deze bijeenkomst ook op een andere dag plaatsvinden indien dat noodzakelijk is voor het realiseren van dat bezoek. De invulling van zo'n avond kan heel divers zijn; informatie brengen, delen, halen van, naar en tussen raadsleden, burgerleden, portefeuillehouders en inwoners. Afhankelijk van de informatiebehoefte op dat moment. Deze bijeenkomst kan, afhankelijk van de behoefte één of twee keer per cyclus plaatsvinden. De BRB die plaatsvindt in week 1 behandelt onderwerpen die niet perse direct gekoppeld hoeven zijn aan de agenda van die cyclus. De BRB die plaatsvindt in week 2 is bedoeld om die onderwerpen te behandelen die naar aanleiding van de gestelde vragen en de inbreng uit de schriftelijke vragenronde verder uitgediept of toegelicht moeten worden.

BIJLAGE 2 PLANNINGSOVERZICHT

Week	Dag	Onderwerp	
0	1 Maandag	Presidiumvergadering (met agendacommissie) nieuwe cyclus	
0	2 Dinsdag		
0	3 Woensdag		
0	4 Donderdag		
0	5 Vrijdag		
0	6 Zaterdag		
0	7 Zondag		
1	1 Maandag	Ruimte voor een Buitengewone Raadsbijeenkomst (BRB) (Niet gerelateerd aan de agenda)	
1	2 Dinsdag	Ruimte voor een Buitengewone RaadsBijeenkomst (BRB) (Niet gerelateerd aan de agenda)	
1	3 Woensdag	10.00 uur Deadline inleveren schriftelijke vragen beeldvormende fase door een ieder 14.00 uur Uitzetten schriftelijke vragen in de organisatie door de griffie	
1	4 Donderdag		
1	5 Vrijdag		
1	6 Zaterdag		
1	7 Zondag		
2	1 Maandag		Ruimte voor een Buitengewone Raadsbijeenkomst (BRB) (Gerelateerd aan de agenda)
2	2 Dinsdag		Ruimte voor een Buitengewone RaadsBijeenkomst (BRB) (Gerelateerd aan de agenda)
2	3 Woensdag	10.00 uur Deadline inleveren schriftelijke antwoorden door de ambtelijke organisatie 14.00 uur Publiceren schriftelijke antwoorden door de griffie	
2	4 Donderdag		
2	5 Vrijdag		
2	6 Zaterdag		
2	7 Zondag		
3	1 Maandag		Raadsdialoog fysiek in het Huis van de burger
3	2 Dinsdag		Raadsdialoog fysiek in het Huis van de burger
3	3 Woensdag		Overleg tussen de voorzitter van de raad en de twee dialoogvoorzitters
3	4 Donderdag		
3	5 Vrijdag		
3	6 Zaterdag		
3	7 Zondag		
4	1 Maandag	Raadsvergadering fysiek in het Huis van de burger	
4	2 Dinsdag		
4	3 Woensdag		
4	4 Donderdag		
4	5 Vrijdag		
4	6 Zaterdag		
4	7 Zondag		
0	1 Maandag	Agendacommissie nieuwe cyclus	
0	2 Dinsdag		
0	3 Woensdag		
0	4 Donderdag		
0	5 Vrijdag		
0	6 Zaterdag		
0	7 Zondag		